

ویژگی‌های روان‌سنجدی نسخه فارسی پرسشنامه انسجام ورزشی کودکان

ولی‌الله کاشانی^۱، زهرا قلی‌زاده^۲

تاریخ دریافت: ۱۳۹۳/۱۱/۲۴ تاریخ پذیرش: ۱۳۹۴/۰۴/۲۰

چکیده

هدف از پژوهش حاضر، تعیین روایی و پایایی نسخه فارسی پرسشنامه انسجام ورزشی کودکان می‌باشد. بدین منظور، ۱۶۰ کودک ورزشکار که میانگین سنی آن‌ها ۱۰/۹ سال بود، به عنوان نمونه پژوهش در نظر گرفته شدند و نسخه فارسی پرسشنامه انسجام ورزشی کودکان را، تکمیل کردند. نتایج با استفاده از آمار توصیفی و آمار استباطی مورد بررسی قرار گرفت. نتایج تحلیل عاملی تأییدی حاکی از آن است که میزان شاخص نیکویی برازش ۰/۹۳ و میزان شاخص نیکویی برازش تطبیقی ۰/۹۷ می‌باشد که در این پرسشنامه، ۲ عامل و در هر عامل، ۷ سؤال مورد تأیید قرار گرفته است. علاوه‌براین، نتایج ضریب آلفای کرونباخ و ضریب همبستگی درون‌طبقه‌ای نشان داد که پرسشنامه انسجام گروهی کودکان، دارای ثبات پاسخ درونی و زمانی مناسبی می‌باشد؛ بنابراین، پژوهشگران قادر خواهند بود از نسخه فارسی پرسشنامه انسجام ورزشی کودکان به عنوان ابزاری روا و پایا در جهت سنجش انسجام گروهی آن‌ها استفاده نمایند.

کلید واژه‌ها: انسجام تکلیف، انسجام اجتماعی، روایی، پایایی، تحلیل عاملی

Psychometric Properties of Persian Version of the Children Sporting Cohesion Questionnaire

Vali Ollah Kashani, Zahra Gholizade

Abstract

The purpose of this research was to determine the validity and reliability of the Persian version of children sporting cohesion questionnaire. For this purpose, 160 athletes children with mean age of 10.9 years completed the Persian version of the children's sporting cohesion questionnaire. Results were examined using descriptive and inferential statistics. Confirmatory factor analysis results suggest that the goodness of fit index is 0.93 and Comparative Fit Indices are 0.97, which in this questionnaire two factors and in each factor seven items are properly verified. In addition, Cronbach's alpha coefficient results and intra-class correlation coefficient showed that group cohesion of children's questionnaire has appropriate internal and temporal consistency in answers. Therefore, The Persian version of children's sporting cohesion questionnaire is of acceptable reliability and validity and researches are able to use the Persian version of the children's sporting questionnaire as a reliable and valid tool to measure children's group cohesion.

Key words: Task Cohesion, Social Cohesion, Validity, Reliability, Factor Analysis

Email: vkashani@semnan.ac.ir

۱. استادیار گروه تربیت بدنی و علوم ورزشی دانشگاه سمنان (نویسنده مسئول)

۲. دانشجوی کارشناسی ارشد رفتار حرکتی دانشگاه سمنان

نشان داده است؛ برای مثال، پژوهش گران پی برده‌اند که انسجام، رابطه مثبتی با خودکارآمدی^۱ (کوزاب و مکدونل^۲، ۲۰۰۰)، رضایتمندی ورزشکاران (منک و والسیج^۳، ۱۹۹۸) و پاییندی آن‌ها (پراپویس^۷ و کارون، ۱۹۹۷) دارد؛ اما رابطه آن با اضطراب و افسردگی، رابطه‌ای منفی (برای مثال مفیدبودن) می‌باشد (پراپویس و کارون، ۱۹۹۶). رابطه رضایتمندی ورزشکاران با انسجام در افراد بزرگسال به‌طور مثبت مشخص شده است (اسپینک، نیکل، ویلسون و ادنونکون^۴، ۲۰۰۵؛ اویاگی، کاکس و مک‌گویر^۹، ۲۰۰۸). پراپویس و کارون (۱۹۹۶) به این نتیجه دست یافتند که ورزشکاران در تیمهایی که با سطح بالاتری از انسجام کاری روبرو هستند، سطوح پایین‌تری از اضطراب را قبل از رقابت تجربه می‌کنند. با توجه به پژوهش‌های کارون و همکاران (۱۹۸۵) و همچنین، نتایج مطالعات هیوز و فوتانین (۲۰۰۲) در حوزه طراحی و تدوین پرسش‌نامه انسجام گروهی، انسجام گروهی براساس نوع ورزش و مدت زمانی که فرد در آن تیم بوده است متفاوت خواهد بود. از آن جا که نوع مشارکت ورزشی (تیمی و انفرادی) با انسجام آمیخته است، نویسندهان پیش‌بینی می‌کنند افرادی که به صورت تیمی (مانند والبیال) فعالیت می‌کنند، در مقایسه با کسانی که ورزش انفرادی را دنبال می‌کنند (مانند دو و میدانی) انسجام قوی‌تری دارند؛ بنابراین، فرض بر این است که می‌توان با توجه به نوع مشارکت ورزشی فرد و مدت زمان حضور او در آن تیم، براساس درک از وظیفه و انسجام اجتماعی آن‌ها تفاوت قائل شد. با توجه به اهمیت این سازه روانی و

4. Self-efficacy

5. Kozub & McDonnell

6. Mennecke & Valacich

7. Prapavessis

8. Group environment questionnaire (GEQ)

8. Spink, Nickel, Wilson & Odnokon

9. Aoyagi, Cox & McGuire

مقدمه

انسان به عنوان موجودی اجتماعی از هنگام تولد گام در جهانی می‌گذارد که بسیاری از امور آن از طریق گروه و فعالیت‌های گروهی صورت می‌گیرد. یکی از نکات بسیار حائز اهمیت در این بین، سیر رشد و تحول گروه به عنوان یک قلمروی انسانی می‌باشد. در حوزه ورزش و روان‌شناسی ورزشی، پژوهش‌های زیادی بر انسجام متمرکز شده است. انسجام به عنوان فرایندی پویا که منعکس‌کننده میزان اتحاد یک گروه و پیگیری در کسب اهداف مشخص تیم و یا رضایتمندی به عنوان عضوی تأثیرگذار تعریف می‌شود و نقش مهمی را در پویایی همه گروه‌ها بازی می‌کند؛ تا جایی که برخی از دانشمندان علوم اجتماعی، انسجام را به عنوان مهم‌ترین متغیر گروهی کوچک توصیف می‌کنند (مارتین، کارون، آیس و تولوچیا، ۲۰۱۳). انسجام، اصطلاحی است که برای توصیف احساس جذابیت بین فردی و تعلق به گروه توسط اعضا و همچنین، میل اعضا به ماندن در گروه استفاده می‌شود (مارتین و همکاران، ۲۰۱۳). کارون (۱۹۸۱) اظهار داشت که انسجام^۱ فرایندی پویا است که طی آن، گروه این تمایل را دارد تا در راه رسیدن به اهداف، اتحاد و یکپارچگی را تداوم بخشند و متعدد بماند. انسجام اهمیت فوق العاده‌ای در پویایی تیم و گروه در ورزش دارد؛ زیرا، اثر فراگیری بر تعداد متغیرهای دونفردی از قبیل یکپارچگی، همکاری، تلاش و انگیزه در صحنه فرایندهای گروهی دارد. درنتیجه، این فرایند هم بروندادهای فردی مانند رضایت و عملکرد و هم بروندادهای گروهی مانند استحکام تیم و بهره‌وری عملکرد را تداوم می‌بخشد (هاگر و چاتریسرن‌تیس، ۲۰۰۵). نتایج پژوهش‌ها، همبستگی مشخصی با انسجام را در افراد بزرگسال

1. Martin, Carron, Eys & Loughea

2. Cohesion

3. Hagger & Chatzisarantis

تیم‌های ورزشی کودکان ۹ تا ۱۲ ساله طراحی نمودند. این پرسشنامه دارای ۱۶ سؤال است که ادراک انسجام را با مقیاس ۵ ارزشی لیکرت اندازه‌گیری می‌کند. ۷ سؤال برای اندازه‌گیری انسجام تکلیف (به عنوان مثال، این که یک تیم تا چه حد در طول رقابت و درنهایت، در مسیر حرکت به سمت اهداف تیم، متعدد و منسجم باقی می‌ماند) و ۷ سؤال برای اندازه‌گیری انسجام اجتماعی (به عنوان مثال، این که افراد یک تیم به دور از ورزش، تا چه حد متعدد و همراه با هم هستند) بوده و ۲ مورد باقی مانده مربوط به سوال‌های منفی ساختگی می‌باشند که برای شناسایی و آگاهی از صداقت شرکت‌کنندگان استفاده می‌شود. با توجه به مدل انسجام تیمی کارون، انسجام اجتماعی عبارت است از میزان جذابیت بین فردی در بین اعضای گروه؛ یعنی، میزان اجازه‌ای که گروه به فرد می‌دهد تا به هدف دلخواه خود برسد. انسجام تکلیف نیز عبارت است از ارزیابی عملی ورزشکاران از سطح تلاش هماهنگ یا کار تیمی گروه‌هایشان. به عبارت دیگر، انسجام وظیفه نشان می‌دهد که تا چه اندازه تیم و هر یک از اعضای گروه به هدف‌های خود می‌رسند (اینبرگ و گولد، ۲۰۱۴؛ لذا، کارون و همکاران ۲۰۱۳) به بررسی روایی سازه، روایی هم‌گرا و اگرا و همسانی درونی این ابزار پرداختند که نتایج تحلیل عملی تأییدی (سی. اف. ای)^۱ در بخش بررسی روایی سازه در شاخص برآزندگی تطبیقی (سی. اف. ای)^۲ که یکی از شاخص‌های برآزندگی مقتضد (صرفه‌جو) می‌باشد، ۰/۹۶ به دست آمده است و با توجه به این که نقطه برش بزرگتر از ۰/۹۰، قابل قبول و نشانه برآزندگی مناسب مدل است (کلاین، ۲۰۰۵)، می‌توان اظهار داشت مدل اولیه کارون و همکاران (۲۰۱۳) مناسب بوده است. علاوه براین، شاخص تاکر لویس و شاخص رمزی نیز به ترتیب ۰/۹۵ و ۰/۰۷

ارتباط آن در موقعيت ورزشکاران بهویژه ورزش‌های تیمی، طراحی و توسعه ابزاری جهت سنجش این سازه روان‌ساختی از اهمیت بالایی برخوردار گردید و پژوهشگران بر آن شدند تا ابزاری جهت بررسی تمایل افراد به اتحاد و یکپارچگی را مورد ارزیابی قرار دهند. یکی از اولین ابزارهای این حوزه، پرسشنامه محیط گروهی کارون و همکاران (۱۹۸۵) بود. این ابزار دارای مؤلفه‌های پیوستگی گروهی (شامل جاذبه فردی به گروه اجتماعی، جاذبه فردی به تکلیف گروهی، درهم‌تییدگی اجتماعی گروه و درهم‌تییدگی وظیفه گروه) می‌باشد (آیس، کارون، بری و براولی، ۲۰۰۷). پرسشنامه محیط گروهی با ۱۸ سؤال، ۲ بعد انسجام تکلیف و انسجام اجتماعی را مورد ارزیابی قرار می‌دهد. شایان ذکر است این پرسشنامه در اصل برای اندازه‌گیری درک انسجام در ورزشکاران سنین ۱۸ تا ۳۰ سال ایجاد شده است. با توجه به تأثیرات درک‌شده از انسجام در گروه‌های ورزشی و تمرینی، پژوهشگران این ابزار اندازه‌گیری را برای افراد سینین بسط داده‌اند. استابروک و کارون (۲۰۰۰) پرسشنامه محیط گروهی فعالیت فیزیکی (ای. ای. ای. کیو)^۳ را به منظور استفاده در کلاس‌های تمرینی و فعالیت جسمانی برای افراد مسن ۶۰ سال و بالاتر طراحی و تدوین نمودند. اخیراً، آیس، لوگ‌هید، بری و کارون (۲۰۰۹) پرسشنامه محیط ورزش جوانان (وای. اس. ای. کیو)^۴ را برای ورزشکاران در دامنه سنی ۱۳ تا ۱۷ سال فراهم کردند. علاوه براین، مارتین، کارون، آیس و تودلوویقا (۲۰۱۳) در جدیدترین پژوهش خود پرسشنامه انسجام ورزشی (سی. اس. سی. کیو)^۵ را برای ارزیابی انسجام ورزشی در تیم‌های

-
1. Physical Activity Group Environment Questionnaire (PAGEQ)
 2. Loughead
 3. Youth sport environment questionnaire (YSEQ)
 4. Child sport cohesion questionnaire (CSCQ)

5. Confirmatory Factor analysis (CFA)
6. Comparative Fit Index (CFI)

پای‌بندی و احساس خودارزشی و شایستگی کودکان تأکید دارد. پرسشنامه انسجام ورزشی کودکان پژوهشگران را برای کمی‌سازی این موضوع که کودکان تا چه اندازه درک اجتماعی و تکلیف را در ارتباط با تیمهای ورزشی خود نشان می‌دهند فراهم می‌سازد؛ لذا، مارتین و همکاران در مطالعه خود نشان دادند که کودکان، هم احساس کار و هم وحدت اجتماعی را در تیمهای خود دارند؛ بنابراین با این اطلاعات و با یک ابزار اندازه‌گیری معتبر، پژوهشگران کنونی می‌توانند به صورت مؤثرتری در این زمینه و به منظور تعیین تأثیرات وجود یک محیط منسجم و نقش آن بر کودکان شرکت‌کننده، ادامه فعالیت دهند (مارtin و همکاران، ۲۰۱۳).

اگرچه، روایی و پایابی نسخه اصلی پرسشنامه ارزیابی انسجام ورزشی کودکان توسط طراحان این پرسشنامه (مارtin و همکاران، ۲۰۱۳) مورد بررسی و تأیید قرار گرفته است؛ اما، روایی این پرسشنامه تاکنون در کشور بررسی نگردیده است. بنابراین، پژوهشگران به منظور بررسی روایی یک ابزار برای قابل استفاده‌بودن آن در جامعه جدید و نیز به این دلیل که در ترجمه و برگردان واژه‌های اصلی به زبان دیگر احتمال تغییر لفظ وجود دارد و از طرف دیگر، ممکن است برخی از عامل‌ها دارای اعتبار فرهنگی لازم در جامعه فارسی‌زبان و ایرانی نباشند، پژوهش حاضر را انجام دادند. علاوه‌براین، تنها ترجمه و روایی صوری و محتوایی یک پرسشنامه، کافی نبوده و پیشرفت علوم در تمامی زمینه‌ها و به‌ویژه روان‌شناسی ورزشی، بر ضرورت تعیین روایی سازه یک پرسشنامه مطابق با جامعه هدف و به عبارت دیگر، جامعه‌ای که نسخه اصلی پرسشنامه به آن زبان ترجمه و برگردان می‌شود تأکید می‌کند؛ بنابراین، تأیید روایی سازه پرسشنامه که به روش تحلیل عاملی تأییدی مبتنی بر مدل‌بایی معادلات ساختاری انجام می‌شود، برای ارزیابی قابل استفاده‌بودن پرسشنامه‌ها در جامعه جدید

به دست آمد که این شاخص‌ها نیز پیرو شاخص برازنده‌گی تطبیقی، به مناسب بودن برازنده‌گی مدل اشاره دارند. علاوه‌براین، در پژوهش مارتین و همکاران (۲۰۱۳) همسانی درونی پرسشنامه انسجام ورزشی کودکان مورد بررسی قرار گرفت. نتایج حاکی از آن است که هر ۲ عامل انسجام تکلیف و انسجام گروهی، ضریب آلفای کرونباخ بالاتر از ۰/۹۰ را نشان دادند (مارtin و همکاران، ۲۰۱۳)؛ در بخش دیگری از پژوهش مارتین و همکاران (۲۰۱۳)، روایی هم‌گرایی پرسشنامه انسجام ورزشی کودکان مورد بررسی قرار گرفت که طی آن، میزان رابطه بین انسجام تکلیف و انسجام اجتماعی و اضطراب جسمانی و شناختی مورد ارزشیابی قرار گرفت.

روایی و اگرا زمانی مفروض است که بین اندازه‌گیری دو سازه انسجام با مقدار سطوح اضطراب رقابتی، همبستگی منفی و معکوسی در جریان باشد. نتایج پژوهش مارتین و همکاران نشان داد که بین این دو سازه، ارتباط معنادار و معکوسی وجود دارد. در پژوهش مارتین و همکاران (۲۰۱۳)، روابط معکوس بین انسجام (تکلیف و اجتماعی) با اضطراب رقابتی (شناختی و جسمانی)، با نتایج به دست آمده با نمونه بزرگسالان سازگار بود. علاوه‌براین، در بخش دیگری از پژوهش مارتین و همکاران به بررسی روایی هم‌گرایی پرسشنامه انسجام ورزشی کودکان پرداخته شد که طی آن ارتباط سازه انسجام ورزشی کودکان با خودکارآمدی آنان مورد بررسی قرار گرفت و ارتباط معنادار و مثبت به دست آمده بین ۲ عامل و سازه خودکارآمدی نشان داد که این ۲ ابزار به صورت هم‌گرا عمل می‌کنند؛ لذا، پرسشنامه انسجام ورزشی کودکان (پیرو مبانی نظری موجود در این حوزه) دارای روایی هم‌گرایی مناسبی می‌باشد (مارtin و همکاران، ۲۰۱۳). در انتهای، این پژوهشگران به این نکته ارزشمند اشاره داشتند که پژوهش در زمینه ورزش کودکان، همواره بر اهمیت عوامل اجتماعی برای لذت‌بردن،

احتمالی آن لحاظ شد (مطالعه مقدماتی). پس از اجرای مقدماتی و انجام اصلاحات، از گروه همکاران طرح برای یکسان‌سازی اجرا (توزیع و جمع‌آوری پرسش‌نامه‌ها) در جامعه هدف دعوت به عمل آمد و موارد مهم و مورد تأکید در اجرای طرح، مرور و یکسان‌سازی شد. در مرحله بعد، مجوزهای لازم برای توزیع پرسش‌نامه‌ها از مسئولان مربوطه اخذ شد و پرسش‌نامه‌ها میان نمونه‌های آماری توزیع، تکمیل و جمع‌آوری گردید. همچنین، به پاسخ‌دهنگان این اطمینان داده شد که پاسخ آن‌ها محترمانه شمرده شده و تنها برای اهداف پژوهشی از آن بهره گرفته خواهد شد. علاوه‌بر این، برای جلوگیری از سوگیری مطلوبیت اجتماعی یا جامعه‌پسندی^۳ در بین پاسخ‌دهنگان، به آن‌ها اطلاع داده شد که نتایج پژوهش تأثیری در گزینش و انتخاب آن‌ها در رشته‌های ورزشی مربوطه نداشته و هیچ پاسخ درست یا غلطی برای سوالات پرسش‌نامه وجود ندارد (تری و لین ۲۰۰۳؛ هاشمی زولکیفلی و یوسف^۱، ۲۰۱۰). پرسش‌نامه‌ها پس از تکمیل و جمع‌آوری، توسط متخصص آمار دسته‌بندی شدند و با استفاده از روش‌های آماری مناسب مورد تجزیه و تحلیل قرار گرفتند.

جامعه آماری پژوهش حاضر را تمامی کودکان ورزشکار شهرستان نکا تشکیل دادند. آزمودنی‌ها شامل ۱۶۰ کودک ورزشکار با دامنه سنی ۹ تا ۱۲ سال با میانگین سنی ۱۰/۹ سال (۷۵ پسر و ۸۵ دختر) بودند. این کودکان نماینده تیم‌های ورزشی مختلف گروهی مانند فوتبال (۳۵ نفر)، فوتسال (۳۷ نفر)، والیبال (۳۱ نفر)، بسکتبال (۹ نفر) و ورزش‌های انفرادی مانند شنا (۴ نفر)، ژیمناستیک (۱۵ نفر)، تکواندو (۱۷ نفر)، (۶ نفر)، تنسیس (۲ نفر)، دو و میدانی (۲ نفر)، آمادگی جسمانی (۱ نفر) و باله (۱ نفر) بودند.

3. Social desirability

4. Hashim, Zulkifli & Yusof

(جامعه ورزشکاران ایرانی) ضروری می‌باشد. ازسوی دیگر، تعیین پایایی یکی دیگر از ملزمات و پیش‌فرضهای مهم روان‌سنجی می‌باشد که بهنوعی با تکرارپذیری‌بودن پاسخ‌ها در شرایط و زمان‌های مختلف ارتباط دارد و لازم است که با تغییر جامعه، بار دیگر پایایی زمانی و ثبات درونی آزمون‌ها بررسی شود. درنتیجه، پژوهش حاضر با هدف تعیین روایی و پایایی نسخه فارسی پرسش‌نامه ارزیابی انسجام ورزشی کودکان انجام گرفت و پژوهشگران درصد پاسخ به این سؤال بودند که آیا نسخه فارسی پرسش‌نامه مذکور در بین ورزشکاران جامعه ایرانی از روایی سازه و پایایی (پایایی درونی و زمانی) مناسبی برخوردار است یا خیر؟

روشن پژوهش

پژوهش حاضر از نوع پژوهش‌های زمینه‌یابی می‌باشد. پژوهش زمینه‌یابی عبارت است از مشاهده پدیده‌ها بهمنظور معنادادن به جنبه‌های مختلف اطلاعات جمع‌آوری شده. در پژوهش حاضر، ابتدا با استفاده از روش بازترجمه^۱ روایی صوری^۲ و صحت ترجمه پرسش‌نامه انسجام ورزشی کودکان توسط سه متخصص و مترجم مورد بررسی و تأیید قرار گرفت. روش ترجمه - بازترجمه بین‌شکل بود که در ابتداء، پرسش‌نامه اصلی توسط سه نفر از متخصصان روان‌شناسی ورزش ترجمه گشت و سپس، ترجمه فارسی توسط ۲ متخصص آموزش زبان انگلیسی، به انگلیسی برگردان شد. درنهایت، با مقایسه ۲ متن انگلیسی (متن اصلی و متن به دست آمده از ترجمه فارسی به انگلیسی)، اصلاحات لازم انجام شد و فرم نهایی نسخه فارسی پرسش‌نامه ارزیابی انسجام ورزشی کودکان تهیه گردید. پس از تأیید صحت ترجمه، پرسش‌نامه در جامعه‌ای کوچک (۲۰ نفر) از کودکان ورزشکار توزیع و تکمیل گردید و اصلاحات

1. Translation-back translation

2. Face validity

ساختاری مبنی بر این که زمانی که پژوهشگران یک مدل مفروض را در اختیار دارند، روش آماری مورداستفاده در مرحله نخست می‌باید تحلیل عاملی تأییدی باشد، از روش تحلیل عاملی تأییدی برای برسی و تأیید عامل‌های پرسشنامه و به عبارت دیگر، تأیید روابی سازه (عاملی) بهره گرفته شد (شوتر و گزارولی، ۱۹۹۳؛ براون، ۲۰۰۶). در پژوهش حاضر، همسانی (ثبات) درونی پرسشنامه از طریق تعیین ضریب آلفای کرونباخ تعیین شد. همچنین، با توجه به نقاط ضعف روش همبستگی پیرسون برای تعیین پایایی زمانی^۱ (ثبات پاسخ) با استفاده از روش آزمون آزمون مجدد، پایایی زمانی پرسشنامه ارزیابی انسجام ورزشی کودکان با استفاده از روش ضریب همبستگی درون‌طبقای (ای. سی. سی)^۲ تعیین گردید (توماس و نلسون، ۲۰۰۵). شایان ذکر است که تحلیل عاملی تأییدی و همسانی درونی پرسشنامه‌ها بر روی تمامی آزمون‌های پژوهش و آزمون - آزمون مجدد پرسشنامه‌ها روی ۳۰ نفر از آزمون‌های پژوهش و با دو هفته فاصله اجرا شد. برای محاسبات آماری مذکور، از ۲ نرمافزار آماری لیزرل نسخه ۸/۸ و اس.پی.اس. اس. نسخه ۲۲ استفاده گردید.

یافته‌ها

در جدول ۱، خصوصیات جمعیت‌شناختی آزمون‌ها از جمله نسبت و تعداد جنسیت، میانگین و انحراف معیار نمره‌های افراد به تفکیک جنس، در جدول ۲، سطح مهارت براساس مدت حضور در یک تیم و در جدول ۳، براساس نوع رشته ورزشی شرکت‌کنندگان (تیمی و انفرادی) بیان شده است.

در پژوهش حاضر، انتخاب حجم نمونه بر حسب هدف پژوهش انجام شد و با توجه به این که نمونه موردنیاز در مطالعات تحلیل عاملی ۱۰ آزمودنی به ازای هر گویه پرسشنامه پیشنهاد شده است (کلاین، ۲۰۰۵)، پرسشنامه انسجام ورزشی کودکان میان ۱۶۰ کودک توزیع و جمع‌آوری گردید. شایان ذکر است روش نمونه‌گیری در پژوهش حاضر به صورت تصادفی بوده است؛ لذا، نمونه پژوهش (به ازای هر سؤال ۱۰ نفر) مطابق با نمونه موردنیاز پیشنهادشده در پژوهش‌های تحلیل عاملی بود.

ابزار پژوهش

پرسشنامه ارزیابی انسجام ورزشی کودکان توسط مارتین و همکاران (۲۰۱۳) طراحی و تدوین گردیده است که شامل ۱۶ گویه می‌باشد. روابی سازه و پایایی این ابزار در نسخه اصلی مورد ارزیابی قرار گرفته و مشخص شد که شاخص‌های برازنده‌گی مدل مطلوب می‌باشد. علاوه بر این، این پرسشنامه دارای همسانی درونی مناسبی می‌باشد. این ابزار با استفاده از ۱۶ سؤال، ۲ عامل انسجام وظیفه (۷ سؤال) و انسجام اجتماعی (۷ سؤال) را در بین کودکان ورزشکار مورد سنجش قرار می‌دهد و ۲ سؤال باقی‌مانده مربوط به ارزیابی صداقت پاسخ‌دهندگان می‌باشد. مقیاس امتیازدهی بر حسب طیف لیکرت و در یک دامنه ۵ ارزشی از کاملاً مخالف تا کاملاً موافق بوده است که در آن کسب امتیاز بالاتر، نشان‌دهنده انسجام قوی‌تری می‌باشد؛ لذا، کمترین امتیاز در هر عامل ۷ و بالاترین امتیاز در هر عامل ۳۵ می‌باشد و امتیاز حداقل و حداکثر در این ابزار، به ترتیب ۱۴ و ۷۰ می‌باشد.

روش‌های آماری

روش‌های آماری مورداستفاده در پژوهش حاضر، آمار توصیفی و استنباطی بود. از آمار توصیفی برای محاسبه شاخص‌های مرکزی و پراکنده‌گی استفاده شد. براساس نظر متخصصین حوزه مدل‌یابی معادلات

1. Temporal or response stability
2. Intra-class correlation coefficient

جدول ۱. فراوانی و نمرات شرکت‌کنندگان بر حسب جنسیت

جنسیت	تعداد	درصد شرکت‌کنندگان	میانگین نمرات	انحراف معیار
دختر	۸۵	٪۵۳/۱۲	۵۹/۴۸	۷/۲۷
پسر	۷۵	٪۴۶/۸۷	۵۹/۸۱	۵/۸۶
کل	۱۶۰	٪۱۰۰	۵۹/۶۳	۶/۶۳

با توجه به جدول ۱، باوجوداین که درصد پسران نسبت به دختران کمتر بوده؛ اما، مقادیر میانگین نمرات کسب شده توسط پسران در پرسش‌نامه انسجام

جدول ۲. فراوانی شرکت‌کنندگان بر حسب مدت حضور در تیم (سال)، میانگین و انحراف معیار نمره‌های افراد بر حسب هر عامل

سابقه ورزشی (سال)	۱ سال (۱۰۲ نفر)	۲ سال (۵۸ نفر)	انسجام ورزشی کودکان (۱۶۰ نفر)
میانگین	انحراف استاندارد	میانگین	انحراف استاندارد
۴/۲۹	۰/۲۴	۰/۳۳	۴/۳۳
۴/۰۹	۰/۶۰	۰/۵۷	۴/۱۳

با توجه به جدول ۲، در گروهی که اعضای آن بهمدت ۲ سال و بالاتر عضو یک تیم بودند، در مقایسه با گروه دیگر، مقادیر میانگین بالاتری در هر ۲ عامل انسجام بهدست آمده است. همچنین، مقادیر میانگین نمرات کودکان ورزشکار ۲ گروه در عامل انسجام تکلیف در مقایسه با عامل انسجام اجتماعی بالاتر

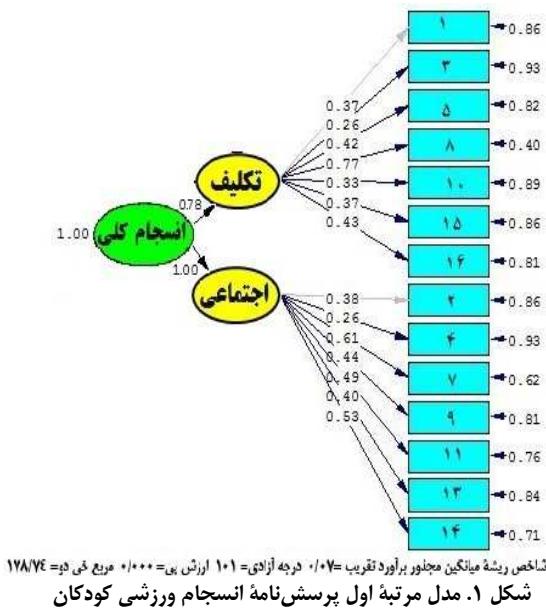
جدول ۳. فراوانی شرکت‌کنندگان بر حسب نوع مشارکت ورزشی، میانگین و انحراف معیار نمره‌های افراد بر حسب هر عامل

نوع مشارکت ورزشی	تیمی (۱۱۲ نفر)	انفرادی (۴۸ نفر)	انسجام ورزشی کودکان (۱۶۰ نفر)
میانگین	انحراف استاندارد	میانگین	انحراف استاندارد
۴/۳۳	۰/۳۵	۰/۰۱	۴/۳۴
۴/۲۰	۰/۵۸	۰/۵۸	۴/۱۷

با توجه به جدول ۳، مقادیر میانگین نمرات کودکان ورزشکار در عامل انسجام تکلیف در ورزش‌های انفرادی در مقایسه با ورزش‌های تیمی بالاتر می‌باشد؛ اما، مقادیر میانگین نمرات کودکان ورزشکار در عامل انسجام اجتماعی در ورزش‌های اجتماعی در حالی که سهم انسجام اجتماعی در ورزش‌های تیمی کودکان، بالاتر از انسجام تکلیف می‌باشد. در ادامه و بهمنظور بررسی روایی سازه (عملی)، از روش مدل‌بازی معادلات ساختاری یا تحلیل چندمتغیری با متغیرهای ۱۶۰ نفر از کودکان ورزشکار در هر ۲ نوع مشارکت

مطلق برازنده‌گی، از شاخص‌های نسبت خی دو به درجه آزادی (χ^2/df)، شاخص نیکوبی برازش و شاخص ریشه میانگین مجاز برآورد تقریب و از بین شاخص‌های برازنده‌گی تطبیقی یا مقایسه‌ای، از شاخص تاکر - لویس یا همان شاخص برازنده‌گی غیرهنجر بتلر بونت و همچنین، شاخص برازنده‌گی تطبیقی استفاده شد. نتایج تحلیل عاملی مرتبه اول پرسشنامه انسجام ورزشی کودکان که در شکل ۱ مشاهده می‌شود بیانگر آن است که مدل اندازه‌گیری انسجام ورزشی کودکان از برازش مطلوبی برخوردار بوده است و شاخص‌های برازنده‌گی مدل اندازه‌گیری نیز مقادیر قابل قبول دارد که بیانگر مناسب و معقول بودن مدل می‌باشد (جدول ۴).

مکنون و تحلیل عاملی تأییدی استفاده شد. با توجه به عدم غیرارزشی و خدفرهنگی بودن سوالات پرسشنامه و همچنین، قابل معنایی نزدیک سوالات با جامعه کودکان ایرانی، پرسشنامه مذکور پس از طی مراحل مقدماتی؛ یعنی ترجمه - باز ترجمه و تأیید روابطی محتوا و صوری توسط متخصصان آموزش زبان انگلیسی و متخصص روان‌شناسی ورزش، دچار تغییر و حذف سؤال نگردید و بهمنظور بررسی و تأیید روابطی کافی پرسشنامه‌ها در جامعه کودکان ورزشکار ایرانی کافی است با استفاده از تحلیل عاملی تأییدی مبتنی بر مدل معادلات ساختاری، به تأیید خردۀ مقیاس‌های این پرسشنامه‌ها یا به عبارت دیگر، به بررسی و تأیید روابطی سازه پرسشنامه‌های مذکور در جامعه حاضر بپردازیم (کلاین، ۲۰۰۵). در پژوهش حاضر از بین شاخص‌های

1. Latent
2. Goodness- of- fit index
3. Root mean square error of approximation
4. Comparative fit indices
5. Tucker- lews fit index
6. Non- normed fit index

مربوطه استفاده می‌شود (کلاین، ۲۰۰۵). همان‌طور که قبل‌اً ذکر شد، دو عامل پرسشنامه ارزیابی انسجام ورزشی کودکان، درمجموع، انسجام ورزشی کودکان را ارزیابی می‌کنند. براین‌اساس و در ادامه تأیید روابی سازه پرسشنامه ارزیابی انسجام ورزشی کودکان و بهمنظور بررسی ارتباط ۲ عامل تأییدشده پرسشنامه ارزیابی انسجام ورزشی کودکان در مدل مرتبه اول با عامل کلی انسجام ورزشی کودکان، تحلیل عاملی تأییدی مرتبه دوم یا سلسله‌مراتبی^۳ مورد اجرا قرار گرفت. نتایج نشان داد که مدل اندازه‌گیری انسجام مناسب می‌باشد و کلیه اعداد و پارامترهای مدل معنادار است (شکل ۲). شاخص‌های برآذش (تناسب) مدل اندازه‌گیری در جدول ۵ نشان داده شده است.

همان‌طور که در جدول ۴ مشاهده می‌شود، تمامی شاخص‌های برآذش بالاتر از ۸۵٪ بوده و شاخص ریشه میانگین مجدور برآورد تقریب هم ۳۰٪ می‌باشد که نشان‌دهنده برآزندگی و تناسب مناسب مدل است (بروون و کدک، ۱۹۹۳؛ کلووی، ۱۹۹۸). در ادامه و بهمنظور دستیابی به ساختار عاملی دقیق‌تر، از روش تحلیل عاملی مرتبه دوم^۴ استفاده شد. هدف این شیوه، رسیدن به یک روش معنادارتر از داده‌ها می‌باشد. در این‌گونه مدل‌ها فرض بر آن است که خود متغیرهای مکنون در واریانس مشترک، ناشی از یک یا چند عامل مرتبه بالاتر می‌باشند. به عبارت دیگر، عامل‌های مرتبه دوم، عامل مرتبه اول به شمار می‌روند. این روش برای مطالعه مناسب‌بودن ساختار عاملی پرسشنامه و تأیید وجود مؤلفه‌های ادعایی سازنده یا پژوهش‌های

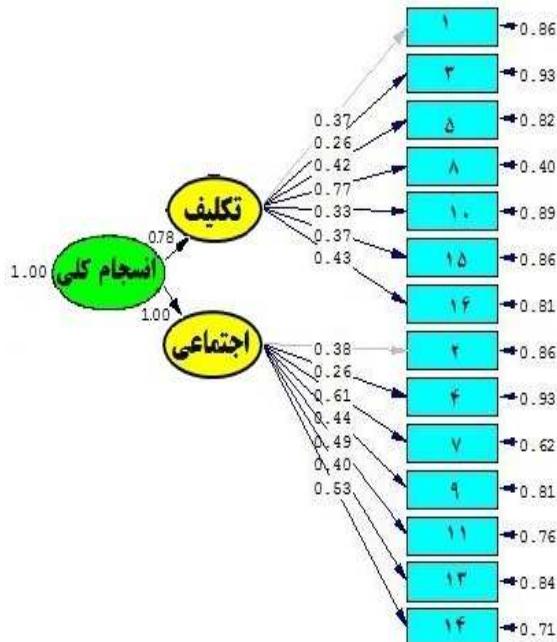
جدول ۵. مقادیر مدل مرتبه دوم و شاخص‌های برآزندگی الگوی تحلیل عاملی تأییدی پرسشنامه کلی انسجام ورزشی کودکان با عامل‌های مرتب

شاخص‌های برآذش	مقادیر مشاهده شده
مجدور کای دو	۱۷۸/۷۴
درجه آزادی	۱۰۱
سطح معناداری	۰/۰۰۱
نسبت مجدور کای دو به درجه آزادی	۱/۷۶
شاخص نیکوبی برآذش	۰/۸۸
شاخص برآذش تاکر - لویس یا غیرهنچاری بنتلر - بونت	۰/۷۸
شاخص برآذش مقایسه‌ای بنتلر	۰/۸۹
شاخص ریشه میانگین مجدور برآورد تقریب	۰/۰۷

-
1. Brown & Cudeck
 2. Kelloway
 3. Second-order
 4. Hierarchical

برازندگی مدل مرتبه دوم مناسب است. بدین ترتیب، نتایج تحلیل عاملی تأییدی (جداول ۴ و ۵) پرسشنامه انسجام ورزشی کودکان نشان داد که این پرسشنامه بدون نیاز به حذف هیچ‌یک از سؤالات، از روایی سازه قابل قبول و خوبی برخوردار است. شایان ذکر است مشاهده پارامترها و شاخص تی مدل مرتبه دوم نشان می‌دهد که مقادیر شاخص تی در ۲ عامل انسجام تکلیف و انسجام اجتماعی، بالاتر از عدد ۲ بوده است که حاکی از وجود رابطه معنادار عامل کلی انسجام ورزشی کودکان با عامل‌های انسجام تکلیف و انسجام اجتماعی می‌باشد. به طوری که عامل انسجام اجتماعی، مهم‌ترین متغیر پیشگو در تبیین انسجام ورزشی کودکان محسوب می‌شود.

مقادیر شاخص‌های برازندگی مرتبه دوم مدل اندازه‌گیری انسجام ورزشی کودکان نیز همانند مرتبه اول، نشانگر قابل قبول و عالی‌بودن شاخص‌های برازندگی (تناسب) و درنتیجه، برآش و صحت مناسب و مطلوب مدل اندازه‌گیری می‌باشد. با توجه به نتایج به دست آمده، مقادیر شاخص تی در مرتبه دوم مدل انسجام ورزشی کودکان با عوامل بالاتر از خود (انسجام ورزشی کل)، همگی بالاتر از ۲ می‌باشد که حاکی از وجود رابطه معنادار بین آن‌ها است. همان‌طور که در جدول ۵ نیز نشان داده شده است، رابطه عامل‌های انسجام تکلیف و انسجام اجتماعی با انسجام کلی پرسشنامه در مرتبه دوم مطلوب و قابل قبول می‌باشد؛ لذا، با توجه به این که تمامی شاخص‌های برآش بالاتر از ۰/۸۵ و شاخص ریشه میانگین مجدد برآورد تقریب ۰/۰۷ می‌باشد، می‌توان چنین اظهار داشت که

شاخص ریشه میانگین مجدد برآورد تقریب = ۰/۰۷ درجه آزادی = ۱۰۱ ارزش بی = ۰/۰۰۰ مرتبه تی = ۱۷۸/۷۴

شکل ۲. مدل مرتبه دوم تخمین استاندارد پرسشنامه انسجام ورزشی کودکان با عامل‌های مرتبه

ثبتات (همسانی) درونی

جدول ۶. نتایج ضریب آلفای کرونباخ برای تعیین ثبات درونی خرده‌مقیاس‌های انسجام ورزشی کودکان

ضریب آلفا	تعداد سوالات	شاخص‌ها	
		خرده‌مقیاس	انسجام وظیفه
۰/۹۲	۷	انسجام وظیفه	
۰/۹۱	۷	انسجام اجتماعی	
۰/۸۸	۱۴	انسجام ورزشی کودکان (کلی)	

مطلوب و قابل قبولی قرار دارند؛ بنابراین، پرسشنامه انسجام ورزشی کودکان ثبات درونی مطلوب و قابل قبولی برخوردار می‌باشد.

در جدول ۶ نتایج ضریب آلفای کرونباخ برای تعیین همسانی درونی خرده‌مقیاس‌های پرسشنامه انسجام ورزشی کودکان ارائه شده است. همسانی درونی (ضریب آلفای کرونباخ) کل پرسشنامه ۰/۸۸ و همسانی درونی خرده‌مقیاس‌های انسجام وظیفه ۰/۹۲ و انسجام اجتماعی ۰/۹۱ به دست آمد که در حد

پایایی زمانی

جدول ۷. نتایج ضریب همبستگی درون‌طبقه‌ای برای تعیین پایایی زمانی پرسشنامه انسجام ورزشی کودکان (نفر)

ضریب همبستگی درون‌گروهی	فاصله اطمینان %۹۵	شاخص‌ها		خرده‌مقیاس
		ضریب آلفا	تعداد سوالات	
۹۴ - ۹۸	%۹۷/۴	%۹۸	۷	انسجام وظیفه
۸۰ - ۹۵	%۹۰/۴	%۹۵	۷	انسجام اجتماعی
۹۱ - ۹۷	%۹۵/۶	%۹۷/۸	۱۴	انسجام ورزشی کودکان (کلی)

روایی افتراقی بهمنظور بررسی تفاوت نمره دختران و پسران، از تحلیل واریانس یکراهه استفاده شد. همان‌طور که در جدول ۸ نشان داده شده است، تفاوت معناداری (P=۰/۷۵) بین نمرات انسجام ورزشی کودکان دختران مشاهده نمی‌شود.

مطابق نتایج جدول ۷، مقادیر ضریب همبستگی درون‌طبقه‌ای پرسشنامه انسجام ورزشی کودکان حاصل از آزمون - آزمون مجدد با ۲ هفته فاصله، نشان‌دهنده قابل قبول و مناسب بودن پایایی زمانی یا تکرارپذیری پرسشنامه انسجام ورزشی کودکان می‌باشد.

جدول ۸. تحلیل واریانس یکراهه انسجام ورزشی کودکان دختر و پسر بهمنظور بررسی روایی افتراقی

میانگین مجذور	میزان اف	درجۀ آزادی	مجموع مجذورات	انسجام ورزشی کودکان	بین گروهی درون گروهی
۰/۷۵	۰/۰۹	۴/۳۶	۱	۴/۳۶	
		۴۴/۲۴	۱۵۸	۶۹	
			۱۵۹	۶۹	کل

بحث و نتیجه‌گیری

هدف از انجام این پژوهش، بررسی روابی سازه و پایابی نسخه فارسی پرسشنامه انسجام ورزشی کودکان (سی. اس. سی. کیو) بود. نتایج تحلیل عاملی نشان داد که نسخه فارسی پرسشنامه انسجام ورزشی کودکان از برازنده‌گی و تناسب مناسبی برخوردار است. بهطوری که شاخص‌های سی. اف. آی با مقدار ۰/۹۷ و شاخص تی. ال. آی با مقدار ۰/۹۶ بالاتر از ملاک مطلوب (۰/۸۵) و شاخص آر. ام. اس. ای با مقدار ۰/۰۳ کمتر از حد نقطه برش ملاک (۰/۰۸) بهدست آمدند که همگی در محدوده قابل قبول ملاک قرار داشتند و قرارگرفتن ارقام این شاخص‌ها در دامنه مذکور نشان‌دهنده این مهم است که مدل نسخه فارسی پرسشنامه انسجام ورزشی کودکان از برازنده‌گی مناسب و درنتیجه، روابی سازه مطلوبی برخوردار می‌باشد. این بخش از نتایج پژوهش با یافته‌های مارتین و همکاران (۲۰۱۳) که به طراحی و بررسی ویژگی‌های روان‌سنجی نسخه انگلیسی (اصلی) انسجام ورزشی کودکان پرداختند هم‌راستا می‌باشد. بهطوری که در پژوهش مارتین و همکاران، شاخص سی. اف. آی با مقدار ۰/۹۶، شاخص تی. ال. آی با مقدار ۰/۹۵ و شاخص آر. ام. اس. ای. ای با مقدار ۰/۰۷ بهدست آمد. با عنایت به نزدیکی بسیار زیاد نتایج با معیار شاخص‌های برازش می‌توان اظهار داشت مدل تحلیلی مرتبه اول پرسشنامه انسجام ورزشی کودکان در بین ورزشکاران هر دو جامعه انگلیسی و فارسی‌زبان مورد حمایت و تأیید قرار گرفته است؛ اما، برخی از شاخص‌ها نظیر شاخص رمزی در نسخه فارسی، به شکل قبل توجهی نسبت به نسخه انگلیسی پایین‌تر و بهتر بوده است که دلیل بر ترجمه روان و سلیس متن سؤالات و درک مناسب محتوای سؤالات توسط ورزشکاران ایرانی در نسخه فارسی می‌باشد؛ لذا، تأیید مدل نسخه فارسی پرسشنامه انسجام ورزشی کودکان بدون هیچ‌گونه تغییری در

تعداد سؤالات، ناشی از ترجمة مناسب و همانگ اصطلاحات موجود بین ۲ زبان انگلیسی و فارسی بوده و ارزیابی انسجام گروهی کودکان ورزشکار ایرانی با استفاده از نسخه فارسی پرسشنامه انسجام ورزشی کودکان موجب درک و تفسیر صحیحی از سؤالات به‌شکل مشابهی با نسخه انگلیسی شده است. همچنین، تأیید بی‌کم و کاست مدل دو عاملی مارتین و همکاران (۲۰۱۳) در جامعه فارسی‌زبان، نشان‌دهنده قابلیت بالای پرسشنامه انسجام ورزشی کودکان در ارزیابی این سازه، علی‌رغم تفاوت‌های فرهنگی می‌باشد. در بخش دیگری از پژوهش و بهمنظور دست‌یابی به ساختار عاملی دقیق‌تر، از روش تحلیل عاملی مرتبه دوم استفاده شد که مارتین و همکاران (۲۰۱۳) در گزارش علمی خود اشاره‌ای به این روش نداشتند. از نظر کلاین (۲۰۱۳)، این روش برای مطالعه مناسب‌بودن ساختار عاملی پرسشنامه و تأیید وجود مؤلفه‌های ادعایی سازنده یا پژوهش‌های مربوط استفاده می‌گردد که در نسخه فارسی، وجود ۲ عامل و نقش و میزان قدرت هر عامل در تبیین و پیشگویی عامل بالاتر؛ یعنی، انسجام ورزشی کل مشخص گردید. بهطوری که براساس مدل مرتبه دوم، عامل انسجام اجتماعی مهم‌ترین متغیر پیشگو در تبیین انسجام ورزشی کودکان محسوب می‌شود. شایان ذکر است براساس نتایج در مدل اندازه‌گیری مرتبه اول پرسشنامه انسجام ورزشی کودکان، تمامی سؤالات از ارتباط معناداری با عامل‌های موردنظر خود برخوردار می‌باشند و نتایج آزمون تی تحلیل عاملی مدل مرتبه اول بیانگر این است که تمامی سؤالات قدرت عضویت فرد در یک گروه بحسب سال (جدول ۲) نشان داد که انسجام تکلیف و انسجام اجتماعی در گروهی که اعضای آن بهمدت دو سال و بالاتر عضو یک تیم بودند بالاتر می‌باشد. نتایج این پژوهش

دامنهای از ۰/۹۸ در عامل انسجام تکلیف تا ۰/۹۵ در عامل انسجام اجتماعی متغیر بوده و مقادیر تمامی خرده‌مقیاس‌ها از مقدار قابل قبول (۰/۷۵) بیشتر است که نشان دهنده قابل قبول بودن پایابی زمانی یا قابلیت تکرارپذیری نسخه فارسی پرسش‌نامه انسجام ورزشی کودکان می‌باشد. مقدار ضریب همبستگی درون‌گروهی کل پرسش‌نامه نیز با مقدار ۰/۹۷ بیانگر پایابی زمانی بسیار خوب کل مقیاس نسخه فارسی پرسش‌نامه انسجام ورزشی کودکان است. در پژوهش مارتین و همکاران (۲۰۱۳)، قابلیت تکرارپذیری این ابزار مورد بررسی قرار نگرفته است. به طور کلی، پژوهش در زمینه ورزش کودکان به‌طور پیوسته بر اهمیت عوامل اجتماعی برای لذت‌بردن کودکان، پایندی، احساس خوددارشی (ازشنمندبودن) و شایستگی کودکان تأکید دارد (مارtin و همکاران، ۲۰۱۳). درواقع، درک یکسان از مفاهیم انسجام اجتماعی و انسجام تکلیف در کودکان ایرانی و کودکان خارجی، منجر به نتایج مشابه و هم‌راستا با پژوهش مارتین و همکاران شده است. از طرفی، تبیین درست سوالات مربوط به هریک از این مفاهیم و نیز ترجمه آسان و درست پرسش‌نامه، ما را در مسیر رسیدن به بالاترین نتیجه ممکن همراهی کرده است. همچنین، می‌توان تعداد نمونه کافی و میانگین دامنه سنی مشابه را از دیگر دلایل هم‌راستایی پژوهش مذکور با نتایج پژوهش‌های مارتین و همکاران دانست. به‌طور کلی، نتایج تحلیل عاملی تأییدی پرسش‌نامه انسجام ورزشی کودکان نشان داد که در ادراک و تفاسیر نسخه فارسی، تفاوتی از نظر فرهنگی در جامعه ورزشکاران ایرانی با نسخه اصلی این پرسش‌نامه دیده نشده و این پرسش‌نامه به‌خوبی قادر به ارزیابی انسجام ورزشی کودکان در جامعه ایرانی می‌باشد؛ بنابراین، این ابزار می‌تواند به همراه سایر ابزارها، بستر فعالیت‌های پژوهشی بیشتری را فراهم سازد و با استفاده از آن می‌توان برخی نیازمندی‌های

درمورد انسجام اجتماعی، با نتایج پژوهش مارتین و همکاران (۲۰۱۳) هم‌راستا می‌باشد. مارتین و همکاران (۲۰۱۳) اظهار داشتند که انسجام اجتماعی در ورزشکارانی که در تیم فعلی خودشان بهمدت ۲ سال و بیشتر مشارکت داشته‌اند در مقابل شرکت‌کنندگانی که سابقه مشارکت یک‌سال در تیم‌های خود را داشتند، به‌طور معناداری بیشتر بود. به‌نظر می‌رسد حمایت دولت، همتیمی‌ها، والدین و نوع رفتار مردمی در افزایش انسجام کودکان ورزشکار دخیل می‌باشد و این سازه روان‌شناختی قابلیت ارتقا یا تضعیف را تحت تأثیر متغیرهای محیطی دارد (مارtin و همکاران، ۲۰۱۳). علاوه بر این، در پژوهش حاضر، نتایج حاصل از همسانی درونی پرسش‌نامه انسجام ورزشی کودکان با استفاده از ضریب آلفای کرونباخ (جدول ۶) نشان دهنده مطلوب بودن همسانی یا ثبات درونی مدل پرسش‌نامه انسجام ورزشی کودکان می‌باشد. ضریب آلفای کرونباخ در عامل انسجام تکلیف ۰/۹۲، در عامل انسجام اجتماعی ۰/۹۱ و در کل پرسش‌نامه ۰/۸۸ بود که تمامی مقادیر از مقدار قابل قبول (۰/۷۰) بیشتر می‌باشند. نتایج این بخش از پژوهش با نتایج پژوهش مارتین و همکاران (۲۰۱۳) هم‌راستا است. در پژوهش مارتین و همکاران، ضرایب آلفای کرونباخ پرسش‌نامه انسجام ورزشی کودکان در هر ۲ عامل برابر با ۰/۹۰ بود که تطابق نزدیکی با نتایج پژوهش حاضر دارد. بررسی ثبات درونی با استفاده از ضریب آلفای کرونباخ نشان داد که سوالات نسخه فارسی پرسش‌نامه انسجام ورزشی کودکان به عنوان یک مجموعه با هم پیوند مطلوبی دارند و به‌طور مستقیم مفهوم یکسانی را می‌سنجند و پاسخ‌دهندگان، مفهوم کلی یکسانی را از هریک از سوالات دریافت می‌کنند. براساس نتایج جدول ۷، مقادیر ضرایب همبستگی درون‌طبقه‌ای خرده‌مقیاس‌های پرسش‌نامه انسجام ورزشی کودکان حاصل از آزمون - آزمون مجدد با دو هفته فاصله، در

- sports sciences*, 20(2); Pp: 119-126 .
5. Carron, A. V., Widmeyer, W. N., & Brawley, L. R. (1985). The development of an instrument to assess cohesion in sport teams: The group environment questionnaire. *Journal of Sport Psychology*, 7(3); Pp: 244-266 .
 6. Eys, M. A., Carron, A. V., Bray, S. R., & Brawley, L. R. (2007). Item wording and internal consistency of a measure of cohesion: The Group environment questionnaire .
 7. Hagger, M., & Chatzisarantis, N. (2005). *The social psychology of exercise and sport*. McGraw-Hill Education (UK).
 8. Kelloway, E. K. (1998). *Using LISREL for structural equation modeling: A researcher's guide*. Sage.
 9. Kline, R. B. (2005). *Principles and practice of structural equation modeling*. New York, NY: Guilford .
 10. Kozub, S., & McDonnell, J. (2000). Exploring the relationship between cohesion and collective efficacy in rugby teams. *Journal of Sport Behaviour*, 23(2); Pp: 120-129 .
 11. Martin, L. J., Carron, A. V., Eys, M. A., & Loughead, T. (2013). Validation of the child sport cohesion questionnaire. *Measurement in Physical Education and Exercise Science*, 17(2); Pp: 105-119 .
 12. Martin, L. J., Carron, A. V., Eys, M. A., & Loughead, T. M. (2012). Development of a cohesion inventory for children's sport teams. *Group Dynamics: Theory, Research and Practice*, 16(1); Pp: 68 .

روان‌شناختی دانش‌آموزان ورزشکار مقطع ابتدایی و دبیرستان را شناسایی کرد و در برنامه‌ریزی‌های آتی لحاظ نمود. نتایج پژوهش حاضر نشان داد که کودکان ورزشکار ایرانی، به خوبی انسجام را ادراک می‌کنند و این ادراک انسجام با توجه به نوع مشارکت ورزشی و سابقه حضور در یک تیم خاص متغیر است. به نظر می‌رسد حمایت دوستان، هم‌تیمی‌ها، والدین و نوع رفتار مربی، در افزایش انسجام دخیل باشد؛ بنابراین، پیشنهاد می‌گردد در ادامه پژوهش‌ها و هموسو با این پژوهش، نقش عوامل مختلف از جمله مربی، دوستان، والدین و غیره در افزایش و کاهش انسجام در کودکان مورد بررسی قرار گیرد. همچنین، مقایسه انسجام در سطوح مختلف رقابتی در کودکان مذکور و نیز بررسی انسجام ورزشی کودکان در رشته‌های مختلف ورزشی نیز می‌تواند سودمند باشد و ما را در شناخت هرچه بیشتر ویژگی‌های روان‌شناختی کودکان هدایت کند.

منابع

1. Aoyagi, M. W., Cox, R. H., & McGuire, R. T. (2008). Organizational citizenship behavior in sport: Relationships with leadership, team cohesion, and athlete satisfaction. *Journal of Applied Sport Psychology*, 20(1); Pp: 25-41 .
2. Bandura, A. (1997). *Self-efficacy: The exercise of control*. Macmillan.
3. Browne, M., & Cudeck, R. (1993). Alternative ways of assessing model fit. In K. A. Bollen & Y. J. Scott Long (Eds.), *Testing structural equation models* (Pp: 136-162).
4. Carron, A. V., Bray, S. R., & Eys, M. A. (2002). Team cohesion and team success in sport. *Journal of*

13. Martin, L. J., Carron, A. V., Eys, M. A., & Lougheed, T. (2011). Children's perceptions of cohesion .
14. Mennecke, B. E., & Valacich, J. S. (1998). Information is what you make of it: The influence of group history and computer support on information sharing, decision quality and member perceptions. *Journal of Management Information Systems*, 173-197 .
15. Papavassis, H., & Carron, A. V. (1996). The effect of group cohesion on competitive state anxiety. *Journal of Sport and Exercise Psychology*, 18; Pp: 64-74 .
16. Papavassis, H., & Carron, A. V. (1997). Sacrifice, cohesion, and conformity to norms in sport teams. *Group Dynamics: Theory, Research, and Practice*, 1(3); Pp: 231 .
17. Schutz, R., Gessaroli, M., Singer, R., Murphrey, M., & Tennant, L. (1993). Use, misuse and disuse of psychometrics in sport psychology research. *Handbook of research on sport psychology* (Pp: 901-917).
18. Spink, K. S., Nickel, D., Wilson, K., & Odnokon, P. (2005). Using a multilevel approach to examine the relationship between task cohesion and team task satisfaction in elite ice hockey players. *Small Group Research*, 36(5); Pp: 539-554 .
19. Thomas, J. R., Silverman, S., & Nelson, J. (2015). *Research Methods in Physical Activity*. 7E: Human Kinetics.
20. Weinberg, R. S., & Gould, D. (2014) .*Foundations of Sport and Exercise Psychology*. 6E: Human Kinetics.

پرسش‌نامه انسجام ورزشی کودکان (CSCQ)

ورزشکار گرامی

سؤالات زیر در مورد احساس شما نسبت به یقینان می‌باشد. لطفاً بدقت متن هر سؤال را مطالعه بفرمایید و میزان موافقت خود را با انتخاب یکی از گزینه‌های ۱ تا ۵ مشخص کنید.

جنسیت: پسر دختر
سن: نوع ورزش: سال‌های تجربه:

ردیف	متن سؤالات	کمالاً موافق	موافق	گهگاهی موافق	مخالفم	کمالاً مخالفم
۱	همه اعضای تیم ما در بهترساندن اهداف مشارکت داشته‌اند.					
۲	من از همه اعضای تیم برای رسیدن به هدف دعوت می‌کنم.					
۳	همه ما در یک تیم، اهداف یکسان و مشترکی داریم.					
۴	تعدادی از بهترین دوستانم اعضای همین تیم هستند.					
۵	من دوست دارم که مانند یک تیم، با هم کار کنیم.					
۶	تیم ما همکاری خوبی با هم ندارد.					
۷	ما با هم در این تیم یک گروه را تشکیل دادیم.					
۸	ما مثل یک تیم، با هم متحدهیم.					
۹	من به هم‌تیمی‌هایم زیاد زنگ می‌زنم و پیام می‌دهم.					
۱۰	تیم ما به من فرصت پیشرفت در مهارت‌هایم را می‌دهد.					
۱۱	من دوست دارم وقتیم را با هم‌تیمی‌هایم صرف کنم.					
۱۲	من دوست <u>نارام</u> همراه با هم‌تیمی‌هایم باشم.					
۱۳	من با هم‌تیمی‌هایم حتی بعد از تمامشدن فصل مسابقات، در تماس هستم و ارتباطم را ادامه می‌دهم.					
۱۴	دیگر اعضای تیم، خارج از ساعات ورزشی هم با هم هستند.					
۱۵	ما دوست داریم که مانند یک تیم با هم کار کنیم.					
۱۶	همه اعضای تیم به دنبال یک اجرای خوب در مسابقات هستند.					